

Ինչ մազնիս է դրված 357 հազար բառ կն մակերես ունեցող մի երկրում, որտեղ հայերի բնակչությանը ոչ հեռավոր անցյալում ածելու միտում չուներ (վասնի որ չունեին մի երկրի նկատմամբ, որը Թուրքիայի դաշնակիցն էր)։ Գերմանահայերի մասին առաջին տեղեկությունները 14-15-րդ դարերից են առեւտրականները։ 19-20-ին դասերը փոխվում է մեծ բնակչության հայաստանից եւ Ղարաբաղից կրթություն ստանալու համար այս երկիրն են ընտրում։ 2-րդ համաշխարհային ռազմատեղից հետո հայերի մեծ խումբ Պարսկաստանից, Թուրքիայից, Լիբանանից, Արցախից, Երևանից, Արցախից սարհմերին նոր մեծ ալիք նստեց Հայաստանից։ Ըստ եկեղեց-

ցի եկա», դասասխանը բլում է կաղ չունի քանակաբանական հիմք։ Բանտում աշխատած փողոկ, ասում են, ոտները դուրս են գալիս ու Ռուսաստանի մի անկյունում տուն առնում։ Հայերը փողոկ հավատում են, որ նրանք հայաստանցի հարազատներն են։

Գերմանացիները բողոք էս են «ուսում»։ Ինչիս անհատ են ոչնչացնում ինչ-որ մեկի հորինած կարգից չեղելու համար, բողոքում են երիտասարդները, որոնցից Եստերը նույն մտածողությամբ նախընտրում են խանութ գնալ կտրից դուրսապանով մեծելով որոշիչից են տղաբույր։ Չէ, անհատներ Գերմանիան չի հասում, փայտը ներմուծում են դրսից, բայց մտածողությունը, ան-

որն ազդեցիկ է հարաբերություններ ստեղծելիս ինչ գնահատում են։

Հեծանիվ բեռն են Եստերը։ Իսկ ուսանողներով հարուստ Մյունստեր քաղաքի կանգառում ու ինչո՞ք էր գտնում իր մեծադյալ նմուշը հազարների միջից, միայն ինձ օտարերկրացու զարմանալու առիթ սկսեց։ Ես սիրեցի գնացրի, որը ընթերցարան էր հիշեցնում։ Ճիշտ է, գերմանացիները նորություններին հետևում են հեռուստա եւ ռադիոհաղորդումներով, բայց «Նախաձեռն առանց օրաթերթի ինչի՞» է սնան, արտահայտությունը, երբ չասեն էլ, գլխի կրկնեն։ Համոզմունք կենտրոնում գտնվող «Հասելու» ստորագրում բարձր օրաթերթը ժողովրդավար կախված էր առաստաղից։

«Ազուլի» կարգավիճակ

«Ազուլ», որ փախստական է նշանակում, բառը հայերի մեջ հենց գերմաներենով է գործածվում։ Սոցիալական վիճակ է, արժանադատությունը վիրավորող կեց կարծես չի նկատվում։ (Հայաստանում փախստական բառը նույնպես է աղբարարություն, սով, անտուն բառերի հետ, Գերմանիայում այդ բառով դասարանում որակավորվող վճռի ստացում են արհի քրիտոլ, Ասված կանչելով)։ Առաջինը (օտարերկրացի) բառը խոսակցությունում համարյա չորսացի։ Փախստականի կարգավիճակ ստանալը նաեւ բախտի բան է։ Զաղափական հիմնավորում քերելը դասարանում քննելու հետ չէ (մեծվողներ-

վարագույր հետ է դասավորում)։ Այն ժամանակ քարճազույն կրթությանը բարձր-մարմին ունեցողին ստանում են այլընտրանք չունենալով։ «Մեկ-երկու, գործը դուր եկավ», դասում է բախտի ուս արտադրանքին հեռուստակրթությունը։

Փախստականի կարգավիճակ ստացած խորհրդային երկրի բաղադրանքները իրար վստահում են ազգությունը հիշ դեր է խաղում։ Հրեաները, ուսանող, հայերը իրար Ես են դիմում։ Առաջին երկրում, ի դեպ, մեկուկուսակ հեղինակները իրենց չեն գրկում, ճանաչողություն են հարեւան երկրներ։ Հայերը ձեռքն ընկած կողմերը գնացող-եկողի հետ Հայաստան են ուղարկում։

«Ազգությունս գերմանացի է, ա-

Աչքի լույս, «ազուլ» դարձար

Եշտանակում է սպասելով գոյություն, ամսական նպաստ, որով կարող ես նստել հայաստանից հարազատներին պահել

«ՀԱՅ ԹՈՒՐ ԴՈՒՐ ԳԱՆ ԿԱՆՏՈՒՄ ԿՈՒՄՍԵՐԻՆ», Ֆրանկֆուրտ-Երևան ինֆորմացիոն մեջ աղեկսուր ճշում էր 30-ին մոտ մի երիտասարդ։ Օղանակը դեռ չէր արժանանում։ Անվանագրության խալի գույնի համազգեստավոր աշխատանքի իր 4-ժամյա բախտը «ընտել» էր ոչ միայն նրա այլևս ուրիշ 10 հայ սեղանակողների Երևան փոխադրելու համար, Թուրքիայի անունով այս երիտասարդին դաշակի դեր էր ստանձնել, «Այդ երկիրը ինչ չի ընդունում», ինֆորմացիոն իջնելու բողոք-խմբագրությունը, լազուկոծի ի դասաստան ասում էր անվանագրության ծառայողը։ «Իջար, էլի բան կստանն, Բանի՝ անգամ նստեցիր», բախտանում էր մայրը։ Երեկայացումս ավարտվեց, երբ ինֆորմացիոն օր քարճազույն։ Երևանի օղակայանում Եստերը զարմացան, նաեւ անաչեցին խալաքով չստեղծվող ֆուրսի՞ց։ «Սովորական բան է, արձագանքեց օղակայանի աշխատակիցը, Գերմանիան չի ընդունում»։

հանգստությունը մեկ է կա։ Երբ չասեմ անհետադարձ երկիրն է, ինչի էլ կզգաս, մայրերին ցածրացված հասկանում են սայլակավորների համար, անվճար վերելակներ խանութներում, մեծություն... Երեխաները իրապի մանկություն են աղբում մանկապարտեզում հացը բխում են սեփական ձեռքերով, խանութում դուր եկած խաղալիքը նաեւ նվեր ստանում, ղեկավարությունը ստանում այնքան նպաստ, որ ծնողներին էլ կարող են դառնալ։ Ծերերը Եստերական մեկ անգամ դասարանի վարավիրանց են գնում, հազումս վառ գույնի Եստերը ու դարձյալ ղեկավարության սահմանած բուժակից հասկանում, որ երկիրը սիրում է, զնահասում իրենց արհիների աշխատանքը։ Աշխարհի արքեր երկրներից (նաեւ անբուժելի) հիվանդ մարդիկ Գերմանիայում են ձգտում աղբել։ Հնգամսյալությունը սահման չի ճանաչում եւ, որ ամենակարեւորն է, անդե՞ս լինելու գիտակցում չի դարձաբերում։ Հենց քանակում ծառայել, քե, ասեմ, հիվանդանոցում կամ ծերանոցում խնամակալի դժվար դասակարգություն կատարել, ընտրում է չափազանց դարձած երիտասարդ ինչը։ Նույնը է ծառայություն երկիրն։ Այնուամենայնիվ Եստերի կարծիքով, Գերմանիան օրեցօր դժվար երկիր է դառնում աղբելու համար։ Միլիմետր առ միլիմետր մեծնայացվող զարգացած երկիրն ասիճանաբար դուր է մղում կենդանի աշխատուժը, անաշխատների թիվն ավելանում է։ Ամենամեծ արժեքը մարդը, քեե բավարար կարող է աղբել սահմանված նպաստով, բայց գիտակցում է իր ավելորդությունը, իսկ մեկի առաջընթացի ճանապարհին զոհաբերում ամենաբանկարծեղ բնությունը։ Թեե Գերմանիայում առանց կանաչ ձոսու րեւել գրասենյակ կամ տուն չի առանձնանում։

Խանութում առեկ գցելու սեղ լվա, գների հերթական իջնում

«Դասարկ, ցուցնումս մարդիկ Եստանում են, ասում է Ստրամար քարճանական գրասենյակի սնորհները։ Նա իր «Գոլֆը» մտադիր չէ «Մեր սեղես»-ով փոխարինել։ Նախ մեծ մակերես ունեցող մեծնայի աղա-հովազական վարձը քարճացնելու մեծ է, հետ «ներկայացնելու ուրիշ բան չունեն», «Մերսեդես»-ով ուզում են սեփական վարկը քարճացնել», ասում է նա։ Այդ, քիզենային ընկերություններ, բանկեր կան, հասարակում է գործունայ աշխարհի մի ձեռնարկատեր, որոնք աշխատողներին ստիպում են «Մերսեդես» ունենալ, ամենավստահելի մեծնան,

վերցրու հենց, երբ ուզում ես։ Ի դեպ, քերքերն ու ամառադերը մասնավոր երկրի համար։ Ամենահեղինակավոր «Շոկոկո» Եստերականը 2 մարկ արժե։ Բացի այդ, քերքին չված փողը չի «արժեզրկվում» օրվա տեղեկությունը կարող լուց հետ։ Գովազդի, ծանոթության խիստ սյունակում գտնում ես փնտրանք, կամ հակառակը հայաստանությունը տեղադրում։ «Տուն մարդը եմ փնտրում, ծանր 15 մարկ»։ Զաղափայտություն ունենալը, քնակամար, դասարանի չէ։ Կարող ես՝ փող աշխատիր։

Չվա՞ր, որա՞յս երկիր է, հարցին կարող ես դասաստան փնտրել հարեւան Հոլանդիան տեսնելուց հետո։ Ամստերդամի համեմատությամբ դայժան հայացք հիշ կա։ Թեե առաջին հանդիպած ցուցանակները ժողալու առիթ գոնե տալիս են։ Դարձումնդի Եստանից մեկուն դրան վրա գրված էր. «Այստեղ աղբում են Այսինները, սիրում են իրար, նաեւ կռվում են», կամ աչի ընկնող երկրորդ խանութում. «Միզարես մի նստեմ մեր զուգարանի մեջ, ինչո՞ք ես մեմ չեմ վիզում ձեռ մոխրամաններում»։ Հագուստի, հարդարանքի անտառակալությունը (ինչիս անտառակալությունը վառ լինի) քաղաքի գլխաքնակարգի ստեղծելու փոխարեն գարնան է հարուցում։ Ինչո՞ւ Եստերում ակն ղեմ, ասեմ, քի վրա կամ այսուկի ծայրին, ինչո՞ւ ազնվաբաններն ողողել արքեր չափի օղակներով... Օրիգինալության մարմադը կերել է դասական խնաստիություն այս երկրի այրերին եւ կանանց։

րը Ես են), սակայն դասահում է։ Կեցողության բողոք ստացար, վերջ «վաղը ինձ դուրս կհանեն» վախին։ Իսկ, քացի այդ, ամսական նպաստ, որով հնարավոր է առանց աշխատելու աղբել։ Մինչ այդ եւ դրանից հետո բախտ կանգնի սե (անկեզալ) կոչված աշխատանքը կա, միայն քե գզույց, չորսվա։ «Մեր հայրենակիցներն, ասում են հին գերմանական քաղաքացիություն ունեցող հայերը, Եստերի գիտեն։ Փոքրիկ նվերներով, հայկական կոնյակով կամ զարեջուր հյուրասիրելով սոցիալ աշխատողների քարի հայացքն են նվաճում ու նպաստները կանոնավոր ստանում»։ Եստեր-մեծնայի առեւտր են անում։ Թեքերի ծանոթությունների սյունակում մեծնայի գինը հարմար եղավ, վերցնում են, կիրոնեքեր կտրում եւ մեծնայի մեջ ամենամալը 500-2000 մարկ Եստան։ Թեքերի քարճազույն էլ են մտնում։ Թեքերի քարճազույն վասակած փողն է հիշ, քե՞ ճանաչողներն է ավելի հեճ, զոդության դեղման էլ հիշ չեն։ «Հեռուստացույց ուզում ես», հարցնում են խանութի մուտքի մոտ։ Բիշ հետ, երբ գրկած դուրս քերեն, զգարանաս, դասում է դասարանի ազգությունը հայ քարճանակալին։ «Ամաչելու առիթներ Ես են լինում, հայերի ձեռքին ամենամեծ հասարակաք տուն է», ասում է քարճանակալին, որը դասական գործերի մանրամասների մասին գերադասում է լուել։ Ռուսաստանից անկեզալ կերողով աղբիկներ են քերում Գերմանիա աշխատանքով աղախովելու խալածով։ Մրճարանի մասնագրողի անվան

Երկիր, որտեղ առաջինը դրճումվում է փոփ չկա

Փողոցներում ոտքից չեստա։ Չկա՞ն։ «Հենց որ մի վրա քան անես, արես ժյուն են գեմի սակից», հանգստացնում է կարգը խախտել չիավակնող վարողը։ Զիչեն են ուզում ոտքից աշխատել, աշխատավարձը ցածր է, աշխատանքը դժվար։ Փաստարաններն ասանճարությունների հետ ամենատաղանդավոր խալվ են։ Գործ ինչիս անես։ Օրենքները մեղմ են, քան ընկնելը Եստերի համար իսկապես երանություն։ «Ինչո՞ւ ես ուզեցի դասական նրսից», հարցնում է դասավոր մի Բանի անգամ գործություն անելուց հետո ձեռքակալվածին։ «Մորթուլ էի դարձրում, ավարտե-

ում է 18 արի Գերմանիայում աղբող դարակախալը, ով Գերմանիայի քաղաքացիությունը Եստերում է ազգության հետ։ Ի՞նչ կա որ, քուրհայերը քուրհերն են խոսում։ Նրանց համար Բյուրի հայ եկեղեցում քուրհերն խոսել էլ կլսես։ Նաեւ դրա համար են խոսվել, եկեղեցի չեն գնում։ Երեխայիս էլ կարողիկները կնեցին ձրի։ Հայ եկեղեցու դասանցած տուրքը որտեղից քան։ «Թեմական տուրք ամսական 20 մարկ է, ուսանողների, քուրհապետների համար 10 մարկ, դարձաբանում է Բյուրի հայկական եկեղեցու վարդապետ Սերովբե Իսախանյանը։ 20 մարկը մեծ գումար չէ, որ չվճարեն։ Նրանցից կնուցի, դասարանիս եւ այլնի համար առանձին դրամ չի գանձվում։ Իսկ Հայաստանից եկածների կրոնական կարիքներն Առաջնորդարանն է հոգում»։ Նրա սվալներով, քեմական տուր վճարողները 1200 հոգի են։ «24 հազար մարկը Առաջնորդարանին ման հաստատության համար մեծ գումար չէ։ 2 հազարը Հայաստանի դեպտանասանն է տրվում, եկեղեցում ծառայողներն էլ դրանից աշխատավարձ են ստանում։ Ի դեպ, ՀՀ դեպտանասանն օգնելու մի արքերակից երեցու դեպտա Զեյիս Բամիկը նյախի դասնելով, իրեն մի օր հարսանիք են հրավիրել ցնցող առաջարկությամբ հարսի հետ դարեկա Եստեր կննա դեպտանասանը։ «Համաձայնվեցի՞ր», հարցնում են։ «Զե՞ն ես առնում», դասաստանում է։ «Երկու արի է այստեղ են։ Եկեղեցում հավաքված 60-70 մարդու ստեղծված 50-ը հայերն չեն հասկանում։ Թուրքիայի գավառներից եկած հայերը նկատելի եկեղեցասեր են։ Հայերն չգիտեն, դրոցը չեն հարձակել, ստանձանալ չեն, ազգային ինֆորմացիոն աշխատել են դառնալով։ Երանական նվիրատուությունների մեջ ջերմանալը քուրհայերի համար եկեղեցուց դուրս քարդը քուրհապետը նաեւ քուրհերնով։ Եզուն չեն ուզում սովորել։ «Եկեղեցուն կից Եստերայի 4 ուսուցչով դրոցը կա։ Համայնքը մոտ 200 երեխա ունի։ 40-ն են, որ հնարավորություն ունեն գալու, տեղեկացնում է վարդապետը։ 3 լեզվով քեր տեղեր (հայերեն, քուրհերեն, գերմաներեն) գաղափարը կա, քեե հեճ չէ, բայց արվա մեջ գործ կդառնա», ասում է։ «Վարդապետի մասին դրական կարծիք ունեմ, նրա գոյությունը Եստերում է տայանավորված, Եստերում է տեղեկացնել ինձ մտեցած երիտասարդների խմբից մեկը։ Հյուրանոցի նրա սեղանակում միջուկ եւս գիշեր հավաքվում են, գրուցում։ Նրա հետ մեր գեմերում հայկականությունն արքանցնելու հույսին հավատում են»։

Միջազգային

ՌԻՎԻՍԵԱ

Կույման ստեղծել է հասուկ խումբ սկանդալային հրադարակումը հետախույզում համար

ԿԻԵՎ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ: Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման ստեղծել է հասուկ խումբ՝ Կիեվի «Վեուկրահնսկիե վեդոմոսի» թերթի սկանդալային հրադարակումը հետախույզում համար: Այս մասին ԻՍԱՄ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել է խորհրդարանի լիարտոգրագրության և անվտանգության հարցերի համեմատող Միխայիլ Կլիմիշին:

Սեդրուկ Կուչմանը Սարատովը ճեղքողիցի ժամանակ կհարկանա իրեն և այս հրադարակումը եւ այն գնահատել «բացահայտումն սպառնալից»: Ուսաստանի դիվանագետ թերթի հերյուրանները համեմատել է «գեթեյսյան Կարգալոյանը հասուկ կեղծիքի»:

Մինչդեռ թերթի գլխավոր խմբագիր Ալեքսանդր Շվեցը լիարտոգրագրության ծառայությունը հրադարակումն հետ կաղտված լիարտոգրագրություններ տալու համար: Հանդիպումն ժամանակ նա հայտարարել է, որ անհրաժեշտության դեպքում դատարան է օրենքով սահմանված դատական կարգով բացահայտել թերթում այս հոդվածի լույսընծայման բոլոր մանրամասները:

Թուրքիան ուզում է «Տոբ» հակաօդային հրթիռներ գնել

ԲԻՅՈՒՍԵԼ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ՓՍՍՏ: Հավանական է, որ վերջին երկու ամիսների ընթացքում ռուսական հակաօդային հրթիռներ գնելու կիրառելի որոնման գնումները թուրքիայի իշխանությունների բարձրագույն հսկա ազդու կից անհրաժեշտ է «Տոբ» հրթիռներ գնելու Թուրքիայի քառակուսի որոնման էր:

Թեյզեյի լիարտոգրագրության նախարարությունը հաստատեց ամերիկյան «Թիֆնեզ Կոլդ» թերթի հաղորդած այն տեղեկությունը, թե Թուրքիան ցանկանում է 18 «հակաօդային հրթիռներ գնել Թեյզեյից եւ Հոլանդայից, Ֆրանսիական «Թոմսոն-Մե ԷՖ. Ես.» ընկերության միջոցով»:

Թեյզեյի եւ Հոլանդիան արդեն իսկ ժամանակավոր դարձած հրթիռները գնում են վաճառել, զինվորական ծախսերը նվազեցնելու իրենց որոնումների լիարտոգրագրության դավաճանությունների մի մասը լուծելու համար: Ֆրանսիական ընկերությունը կհորձելու է 10 հրթիռարձակներ գնել Թեյզեյից եւ 8՝ Հոլանդիայից: Հրթիռարձակները արդիականացնելու ծախսերի հետ Թուրքիան 150 միլիոն դոլար ռեզերվ է վճարել ֆրանսիական ընկերությանը: Ֆրանսիայի կառավարության սրամտորձ վարկով:

Թեյզեյի մի լիարտոգրագրությունը ցեղեկ է, թե համաձայնությունը ռեզերվ է վաճառելու երկու լիարտոգրագրությունների կառավարությունների եւ Միացյալ Նահանգների կողմից:

Լեբեդն ակնկալում է ՆԱՏՕ-ի մասնակի ընդլայնումը

ԲՈՒՆ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ՓՍՍՏ: Հունվարի 15-ին Գերմանիայում Ալեքսանդր Լեբեդը հայտարարեց, թե ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումը անխուսափելի է, սակայն չեզոք, թե չորս նոր անդամների հավելումից հետո անկարելի էլիսի լիսի նորերն ընդունել, ներքին հակամարտությունների լիարտոգրագրությունների լիարտոգրագրությունը: Լեբեդն ակնկալում էր Լեհաստանը, Հունգարիան, Չեխիան եւ Սլովենիան, որոնց անդամակցությունը գրեթե արդարացի է:

Գերմանիայում Լեբեդը հանդիպումների ժամանակ ունեցավ բազմակի ու սնտեսական բարձրաստիճան լիարտոգրագրությունների հետ: Վերջին նախագահական ընտրություններում երրորդ արդյունքը ցույց տված Լեբեդը մեկ անգամ եւս հայտարարեց, թե ատոմային դավաճանությունների լիարտոգրագրությունների նախագահ Բորիս Ելցինը ռեզերվ է հրաժարականի: Պատասխանելով լրագրողների հարցերին, Լեբեդն ընդունել է, թե ինքը ժողովրդավար ղեկավար չէ, որովհետեւ Ռուսաստանում ժողովրդավարություն չկա, սակայն հույս

հայտնեց, որ աստիճանաբար ժողովրդավարական կարգեր կհաստատվեն Ռուսաստանում: Նա տեսակցություն ունեցավ նաեւ վարչապետ Հելմուտ Զոլի տեղակալ Վոլֆգանգ Շայտլիցի հետ: Լեբեդն ատոմային երկուստեքի օրը նաեւ ներկա է գտնվել Միացյալ Նահանգների նախագահ Բիլ Կլինթոնի լիարտոգրագրության երկուստեքի արձանագրությանը:

ՄԻՋՊՈՒԿ

Թուրքիայում մարդու իրավունքների վիճակը մտահոգիչ է

ՓՈՒՐԻՑ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ՆԱՏՕ: Մարդու իրավունքների վիճակի միջազգային դաժնությունը (FIDH) մտահոգություն է հայտնել Թուրքիայում մարդու իրավունքների վիճակի կառավարությանը: Հինգ ամիսների օրը Փարիզում հրատարակված հաղորդագրության համաձայն, Թուրքիայի լիարտոգրագրության միջոցները մարդկանց իրավունքների ոտնահարող հիմնական թիրախն են: Թուրքիայում գտնվող միջազգային մի լիարտոգրագրության ներկայացրած տեղափոխությունների հիման վրա կազմված հաղորդագրության մեջ ղեկավարություն է հայտնվել նաեւ մտավորականության մեջ մարդու իրավունքների խնդիրներով կազմակերպվող միջոցառումների մասնակիցների նկատմամբ կիրառվող

սահմանափակումների կառավարությանը: Հաղորդագրության մեջ ասված է. «Ամենամեծ ճնշումն իրականացվում է նրանց հանդեպ, ովքեր շեղվում են կառավարության կողմից արգելված հարցեր եւ փորձում են ազդել հասարակության վրա»:

Թուրքիայի ղեկավարը ժամանելու է Վրաստան

ԹԻՒՐԻՍ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ՓՍՍՏ-ՇՊ: Հունվարի 28-ին Թուրքիայի Հանրապետության ղեկավար Բարիս Դեմիրջյանը լիարտոգրագրության այցով ժամանելու է Վրաստան: Ենթադրվում է, որ նա կմասնակցի սնտեսական համագործակցության հարցերով համատեղ հանձնաժողովի աշխատանքներին, հանդիպումներ կունենա հանրապետության կառավարական շրջանակների ներկայացուցիչների հետ:

Ընտրական հեռախոս. Հարմարություն, թե՞ հիանալի լսող սարք

Երեւանում մի խավ կա, որն անհամբեր տպանում է, թե երբ փառաբանված ընտրական հեռախոսներ կհայտնվեն: Խոսակցություններ կան, որ երկար ժամեր չէ տպանել: Թե ի՞նչ հարմարություն է այդպիսի հեռախոս ունենալը, կարիք չկա բացատրելու մեր աննա շատ բառերով, որը գրկված է նույնիսկ սովորական հեռախոսային կառուցվածքից: Մի՞թե կարելի է հեռախոսային կառուցվածքի այն տեսակները, երբ ժամերով փորձում եւ կաղտվել հեռախոսով, սակայն միջոց չէ, որ դա հաջողվում է: Կան նաեւ սկզբնապես հարմար, որոնցով ընդհանրապես հնարավոր չէ զանգել: Մի հանգամանակ էլ կա, զարգացիչ չեն հայտնի, եթե ասեն, որ խորհրդային ժամանակներում ՊԱԿ-ի մի մեծ ստորաբաժանում գրաղված էր հեռախոսային խոսակցություններ լսելով ու ձայնագրելով: Ռուս միապետների բնակում է, թե, ունենալով ընտրական հեռախոս, նրան կազանվեն այդ երեւոյթից: Այդպիսին էր նաեւ «ինժեներ» ժամանակակից լիարտոգրագրության հայտնի ահաբեկիչ Ալաշը, որին Իսրայելի գաղտնի ծառայությունները հայտնաբերեցին հենց ընտրական հեռախոսի միջոցով եւ լիարտոգրագրության այդ հեռախոսի մեջ դրված հեռախոսավարող ռուսներով: Արեւմտյան զանգվածային լիարտոգրագրության միջոցներում ժամանակ առ ժամանակ տեղեկություններ են հայտնվում ընտրական հեռախոսների բացասական կողմերի մա-

սին: Պարզվում է, որ դրանք չի կարելի տեղադրել հիվանդանոցներում, քանի որ ընտրական հեռախոսները խախտում են բժշկական բարդ սարքավորումների նորմալ աշխատանքը, չի կարելի օգտագործել օդանավներում, այլապես կխանգարվի օդայինների եւ դիտակետային ծառայության կառուցվածք: Քենգալցման կայաններում ընտրական հեռախոս լիարտոգրագրության վրա հեռախոսային լիարտոգրագրության համար էլ է վնասակար եւ, հասկապես հայերի, քանի որ մենք սովոր չենք «կարճ կաղտել» եւ սիրում ենք հեռախոսով երկար ու հանգամանակց գրուցել, իսկ ընտրական հեռախոսից երկար ժամանակ օգտվելու դեպքում միջին ակնաչոր կարող է գերաբանալ: Այս ամենը դեռ հերթ չէ, ամերիկացի եւ իսրայելցի մասնագետներ վերջերս լիարտոգրագրությանը, որ ընտրական հեռախոսները հեռախոսի վրա ընտրվում են հիմնադր լսող սարքերի, որոնք ձեռք են ձեռք կողմից գտնվող մարդկանց ոչ միայն խոսակցությունները, այլ նույնիսկ ցեղով կարող են փոխանցել: Ամերիկացիները միայն միացված լիարտոգրագրությանը (իսկ ո՞ր հիմարը իր հետ անցնում են հեռախոս կիր): Քանի այն է, որ, էլ լիարտոգրագրության արդի սարքերին հնարավոր է համանման հարցերի, որից հետո, առանց ձեռք երկուց մասնակցության, նրանք կհարողեն իրենց

կողմից ընկալված բոլոր ձայները: Իսրայելի խորհրդարանում Էնեսեթում, այդ մասին ոչինչ չգիտեին եւ զարմացած ու ցնցված էին: Հասկապես այն լիարտոգրագրությունները, որոնք մասնակցում են լիարտոգրագրության, արտաքին գործերի կամ հասուկ ծառայությունների հարցերով գրաղվող կոմիտեների աշխատանքներին: Իսկ քանակում այդ մասին գիտեին, քանի որ զարգացի խորհրդակցություններին մասնակցող բոլոր սպաները հրաժանել էին ստացել ընտրական հեռախոսներ ներս չբերել այն սեյսյակը, որտեղ ռեզերվ է անկապվել խորհրդակցությունը: Տեղեկանալով նորությունը հեռախոսները սղա-

ՆԱՏՕ

Վեց լրեստ ձերբակալվեց Իրանում

ԹԵՐԱՎ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ՓՍՍՏ: Իրանի Ներքին անվտանգության հարցերի բարձրաստիճան մի լիարտոգրագրության 15-ին հայտարարեց, թե ոստիկանությունը ձերբակալել է վեց լրեստների, որոնք «օսար երկրների» էին փոխանցում ռազմագիտական եւ զինվորական գաղտնի տեղեկությունները: Ձերբակալությունները կատարվել են հյուսիսային Իրանի Արեւմտյան Արշախանյան նահանգում, որ անցյալ տարի եւս լրեստներ էին ձերբակալվել: Անցյալ տարվա ձերբակալություններից հետո հաղորդվել էր, թե լրեստները ղեկավարվում էին բուր հյուղաբնակների կողմից, որից հետո հինգ բուր ղեկավարներ արտաքին էին: Այս անվա ընթացքում Իրանի իշխանությունները մահադատեցին երեքսեյի Իսրայելի եւ Միացյալ Նահանգների համար լրեստող երկու անձանց:

Ալբանիայում խաբված ավանդաճուրների եւ ոստիկանության միջոց բախումներ

15 ՅՈՒԼՎԱՐ, ԱԼ: Ալբանիայի մայրաքաղաք Տիրանայի կենտրոնում այսօր բախումներ տեղի ունեցան ոստիկանության եւ խաբված ավանդաճուրների միջոց, որոնք լիարտոգրագրության էին վերադարձնել իրենց ավանդները: Հավանվելով իրենց ավանդները չվերադարձնող կազմակերպությունների գրասենյակների մոտ, ցուցարարների մի մասը բուր 500 մարդ, այնուհետեւ բարձրեց դեմո կենտրոնական հրադարակ նախագահ Սալի Բեիթայից եւ վարչապետ Ալեքսանդր Մեխիից լիարտոգրագրության վերադարձնել իրենց ավանդները: Ոստիկանությունը արգելափակեց փողոցները եւ մահակներով ցրեց ցուցարարներին: Վերջում բախումների զվարճանքով, մոտ 3 միլիոն բնակչություն ունեցող Ալբանիայում 500 հազար մարդ իրենց խնայողությունների մեծ մասը լիարտոգրագրությանը զործող ֆինանսական կազմակերպություններում, որոնք մեծ քանակ են խոստանում:

Ալժիրում նավթի նոր լիարտոգրագրություն

Իսրայելական «Ալժիր» խումբը Ալժիրում նավթի նոր լիարտոգրագրություն է հայտնաբերել: Նախնական զննարկները ցույց են տվել, որ հանավայրը կարող է տալ օրական 12 հազար տոննա նավթ: Ընկերությունը նավթի այդ նոր բերքին հասնել է Ալժիրի Բալախի 700 կմ հեռավորության վրա: Սահարայում արդեն գոյություն ունեցող հորատանքի միջոցով: Այս արածաբանում «Ալժիր» զուգընկերներն է Ալժիրի «Սոնարակ» ղեկավար ընկերությունը: «ՍՈՆԱՐԱԿ» ՊՐԵՍԱ

ԱՐՄ

Փոխհրաձգություն եւ հետախույզում Պենսակոնի շենքի մոտ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 16 ՅՈՒԼՎԱՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ: ԱՐՄ-ի լիարտոգրագրության նախարարության ծառայությունները հենց լիարտոգրագրության լիարտոգրագրության կարող էին դիտել հրաձգությանը, քանակների «ոտնոցով», դեռուղեն փախչող անգործներով եւ իրար քաղաքի ինտենսիվ ռուկեցվող հետախույզումը, որ լիարտոգրագրության մեծաներով եւ ուղղափոխներով ոստիկաններն իրականացնում էին գողացած երկու միկրավտոսներում թափվող զինված անլիարտոգրագրությունների դեմ: Դարանակալած ոստիկանները տեսան, թե մոտեցող միկրավտոսից ինչպես դուրս եկավ մի սեւամորթ դեռահաս եւ առանց որեւէ ղեկավարության մտալ մեկ այլ միկրավտոսում, որը «կատարվել էր» Պենսակոնի շենքի մոտ: Դեռուղեն անլիարտոգրագրության մեծաներով վառ քանակակալվող հանցագործները զույգները վարչին, երկու միկրավտոսները լիարտոգրագրության տեղից եւ ստացին դեմո մտակարան փողոցը, որը լեզի լեզուն էր առավելաբար լարված ժամին: Հետախույզման ժամանակ գողացված մեծաներով մեկը մի ֆանի անգամ օրոս եկավ, քաղաքից եւս երեւ ինտենսիվ, որից հետո բոլոր չորս հարիսակալները էլ բռնվեցին: Ոստիկանության հեռախոսային լիարտոգրագրության ժամանակ երեւ անլիարտոգրագրության հանցագործները լրեստող վրախույզներին:

ՄԱՍՆԻՒ

«Mademoiselle»-ը, որն արեւմտյան աշխարհի ամենահայտնի «կանացի» ամսագրերից է, լույս է ընծայում Միացյալ Նահանգների խոշորագույն հրատարակչություններից մեկը «Conde Nast Publications» կորպորացիան, որի հանրահայտ թարգմանականներից են նաեւ «Vogue», «Vanity Fair», «Bride's», «Allure», «The New Yorker» ամսագրերը:

«Mademoiselle»-ը հրատարակվում է 1935 թվականից: Չնայած իր ֆրանսիական անվանմանը՝ լույս է տեսնում միայն անգլերեն լեզվով: 1995 թվականի սվյալներով, ամենամյա վաճառված ամերիկյան ամսագրերի ցուցակում գրավում է առաջնային տեղը: Պարբերականի մեկ օրինակն արժե 2 դոլար 50 սենթ: Գլխավոր խմբագիրը էլիզաբեթ Քրոուսն է: Ամսագրի գլխավոր օֆիսը կազմում է սակայն Երջանային գրասենյակները Երջանային երկրում մեկ տեղում, Պեթրոլիում, Չարվային Կալիֆոռնիայում և Ֆլորիդայում: Մասնաճյուղեր կան

ների, աշխատանքի, դրամի և ընտանիքի մասին հարցեր ու դասախոսներ: Տեսերի թեմաները կարող են փոխ-ինչ միամիտ թվալ («Ասա, ով է ընկերդ, կատեմ, ով ես դու»), «Չեռներե՞ց եմ, արդյո՞ք, դու», «Կարո՞ղ եմ դայալիս սթրեսի դեմ», «Ո՞րն է Չեռ իսկական քնավորությունը» և այլն): Այնուամենայնիվ, համեմատած ընթերցողների նամակների հետ, այդ տեսերը համապատասխան մեկ գլուխգործոց կարող են համարվել: Նամակների հարցերը հիշեցնում են մեր երիտասարդական մամուլի 15-20 տարվա վաղեմության համարները, որոնցում լրջորեն կենտրոնացած էր այն խնդիրը, թե արդյո՞ք կարելի է գրաստանում համարվել, թե՛ ոչ: Ընդ որում, հետաքրքիր այն է որ նամակներ ամենից հաճախ գրում են ոչ թե 16-18 տարեկան միամիտ աղջիկները, այլ 22-28 տարեկան կանայք: Իսկ հարցերը մոտավորապես այսպիսին են. «Կարելի՞ է ամբողջ մի ողջ կյանք եւ ոչ մի անգամ չփրկահարվել», «Իմ երկրպագուներից մեկը շատ ետաքեր է: Ինչպե՞ս կարելի է «ձեռնել» նրա

«Ծխելը վնասակար է հղի կանանց համար եւ կարող է առաջացնել վիրտուալ կամ վաղահաս ծննդաբերություն»: Այսինքն, արդարեւ ռեկլամավոր է, բայց միաժամանակ ընդգծվում է այն, ինչ օգտակար կամ հետաքրքիր է հենց կանանց ամսագրի ընթերցողների համար:

Ընդհանրապես, ինչպես զանգվածային լրատվության գրեթե բոլոր միջոցներում, այնպես էլ կանանց թարգմանականներում, ռեկլամը իսկապես կամ դեր ունի: Մասնավորապես, «Mademoiselle» ամսագրի յուրաքանչյուր համարում տպագրվում է 40-ից 70 ռեկլամային լուսանկար՝ չիազատ բազմաթիվ հայտարարություններ: Ռեկլամները կազմում են ամսագրի գրեթե 30 տոկոսը: Ընդ որում, ռեկլամներն են այնպիսի արարներ կամ ծառայություններ, որոնք միջազգային կարող են թվալ հենց «Mademoiselle»-ի ընթերցողներին: Ամենից շատ տպագրվում են դիմա-հարդարման, մազերի խնամքի, հիգիենայի արարներին եւ օժանդակողներին վերաբերող գովազդներ: Որ-

ինչ-որ ներքին տոբյուն, ինչ-որ բան, որն այնքան էլ թարգմանի ու լուրջանքի չէ: Դա որոշեցնում է ինչպե՞ս ընթերցողներին տուրմունքներ տալու: Տվյալ դեպքում՝ ժուռնալիստական շարժումների որոշեցնումները: Իսկապես, ինչ ունիվերսալ են գրում «Mademoiselle»-ի ժուռնալիստները: Նրանց գրելաձևը կարելի է բնութագրել մեկ բառով. հումորով: Բայց դա ռուսական ժուռնալիստիկայի կծու, սուր, ինքնակատար սարկազմը չէ, ոչ էլ ֆրանսիական լրագրերի նրբին հեգնանքը, այլ բարեհամուր, բառախաղային, փոխ-ինչ ծաղրանքային հումոր: Ընդ որում, բառախաղեր կարելի է գտնել ամեն տեղ, վերնագրերում, ենթագրերում, լուսանկարների ու ծաղրանկարների մակագրություններում: Բառախաղերը մեծ մասամբ, կամ անթարգմանելի են, կամ հայկական մատուցողական համար ընդունելի անհասկանալի: Ընդհանրապես, թե՛ երգիծական դարձվածքներ, թե՛ ծաղրանկարներ բառախաղակցություններ խիստ տեղայնացված են, օգտագործվում են յուրաքանչյուր նյութի մեջ՝ առանց իրենց փոխարինելու:

մարդիկ» խորագրի տակ տպագրվում են հանրահայտ դերասանների, երգիչների ու մոդելների մասին ակնարկներ:

Միեւնույն ժամանակ, սխալ կլինի դիտել, թե «Mademoiselle»-ում ընդհանրապես վերլուծական նյութեր չեն հրատարակվում: Պարզապես, այդ նյութերը «տեղայնացված» են, բնորոշ են միայն այս ամսագրին եւ վերաբերում են, մեծ մասամբ, մարդկային հարաբերություններին: Դրանք տպագրվում են հասուկ բաժնում, որը վարում է հոգեբան Սոնորա Յորայթը: Ընդ որում, նրա հրատարակումները հիմնված են լինում ոչ թե արտաքին տրեյդինգի, այլ իրական սեղի ունեցած դեղերի վրա: Սոնորան դասնում է իրական մեծ-նախադրությունների փոխհարաբերությունների մասին, նկատարում նրանց կյանքի հիմնական իրադրությունները, ձեռնարկում նրանց որոշումները, հանրամատչելի ձևով վերլուծում է, այստիպով, փորձում դասախոսել թաղանթիվ հարցերի, որոնք հուզում են ընթերցողներին:

«Mademoiselle»-ի համեմատական հմայվեր

Կամ «կանացի մամուլի» պերճամանքն ու թշվառությունը

«Ազգը» ժամանակ առ ժամանակ անդրադառնում է արտասահմանյան լրատվական միջոցների փորձի ու առանձնահատկություններին: Դա դասահական չէ, քանի որ նոր տայնամներում, երբ համայն աշխարհը մեր երկրում ծնվում է մի նոր դարձրեցական (միջոց է ցավով, հաճախ թիթեանկի կյանքով) արեւմտյան արհեստավարձ ՀԱՄՆ-ների ուսումնասիրությունն ու փորձի որոնակի օգտագործումը (ամուսն ոչ նմանակումը), կարելու նշանակությունն են ստանում: Այսօր մեր ընթերցողներին են մերկայացնում մանավանդ ինչ հետաքրքիր դարձրեցականի վերլուծություն:

«Չհարավի» է, որ որեւէ մեկն ընդհանրապես սեփական մոդուսներ չունենա» եւ այլն: Որքան էլ արտիստական է, ամսագրի աշխատակիցները բոլոր հարցերին անխափ դասախոսում են եւ ամենայն լրջությամբ խորհուրդներ տալիս:

Այս ամենը, իհարկե, փոխ-ինչ օտարոտի կարող է թվալ ինքնակատար, «սուր» մամուլին սովոր ընթերցողին: Սակայն, եթե հիշենք, որ ամերիկյան ստույգը, այդ թվում նաեւ կանանց թարգմանականները, արեւմտյան մշակույթի մի մասն են կազմում, ամսագրերի «միամիտ» թովանդակությունը մեզ այնքան էլ չի զարմացնի: Եթե խորհրդային մշակույթի մեջ ամենից առաջ ընդգծվում էր արվեստի գործի նյութը, տոբյունը, ապա Արեւմուտքում գերիշխում էր ձեռքը:

Պարբերական մամուլը բացառություն չի կազմում: Յենց նույն «Mademoiselle»-ը արտահին ձեռնարկումն ու տպագրության որակով լիովին փոխհասուցում է իր թարգմանի թովանդակությունը: Ամեն ինչ արվում է, որպեսզի ընթերցողը ուզենա գնել ամսագիրը եւ թերթիսի համարի ստանա: Իսկ ինչ կարգի ընթերցողին: Առաջին հերթին՝ բարձրորակ, փայլուն թուղթն ու բազմաթիվ լուսանկարները: 162 էջանոց համարում 118 գունավոր լուսանկար: Սակայն դա զարմանալի չէ՝ որ ձեռնարկում գերազանց արվեստը հասուն է արեւմտյան գրեթե բոլոր թարգմանականներին եւ հասկանալի կանացի ամսագրերին: Բայց «Mademoiselle»-ն էլ, «բրոզիան» շուրջում եւ հոլիվուդյան ֆիլմերի շուրջում, ունի իր հասուկ էֆեկտները, փորձի «հմայվերներ» ու բուրմունքը (բառի թույն է փոխաբերական իմաստով): Այո, «Mademoiselle»-ի յուրահայտը համար իր բուրմունքն ունի: Ընդ որում, եւ նկատի չունենալով տպագրական ներկի հոսք (որն ամենամեծ համար հաճելի է): Խոսելով Christian Dior, Giorgio Armani եւ այլ հանրահայտ ֆիլմաների օժանդակներին մասին է: Ամսագրի ամեն համարի էջերից մեկում գաղտնի կա: Էջի եզրը խնամով ծալված ու ստանձնված է, իսկ մակագրությունը ընթերցողին հորդորում է «բացել ու վայելել»: Ընթերցողը բացում է, եւ, ինչպես «Մարլորոյի» հանրահայտ ռեկլամի հայկական տարբերակում է արվում, «կյանքը բուրմունք է դարձնում նրան»: Միայն թե, այս դեպքում բուրմունքը դարձնում է «Mademoiselle»-ն ամսագիրը...

Մյուս ամենը, իհարկե, փոխ-ինչ օտարոտի կարող է թվալ ինքնակատար, «սուր» մամուլին սովոր ընթերցողին: Սակայն, եթե հիշենք, որ ամերիկյան ստույգը, այդ թվում նաեւ կանանց թարգմանականները, արեւմտյան մշակույթի մի մասն են կազմում, ամսագրերի «միամիտ» թովանդակությունը մեզ այնքան էլ չի զարմացնի: Եթե խորհրդային մշակույթի մեջ ամենից առաջ ընդգծվում էր արվեստի գործի նյութը, տոբյունը, ապա Արեւմուտքում գերիշխում էր ձեռքը:

Պարբերական մամուլը բացառություն չի կազմում: Յենց նույն «Mademoiselle»-ը արտահին ձեռնարկումն ու տպագրության որակով լիովին փոխհասուցում է իր թարգմանի թովանդակությունը: Ամեն ինչ արվում է, որպեսզի ընթերցողը ուզենա գնել ամսագիրը եւ թերթիսի համարի ստանա: Իսկ ինչ կարգի ընթերցողին: Առաջին հերթին՝ բարձրորակ, փայլուն թուղթն ու բազմաթիվ լուսանկարները: 162 էջանոց համարում 118 գունավոր լուսանկար: Սակայն դա զարմանալի չէ՝ որ ձեռնարկում գերազանց արվեստը հասուն է արեւմտյան գրեթե բոլոր թարգմանականներին եւ հասկանալի կանացի ամսագրերին: Բայց «Mademoiselle»-ն էլ, «բրոզիան» շուրջում եւ հոլիվուդյան ֆիլմերի շուրջում, ունի իր հասուկ էֆեկտները, փորձի «հմայվերներ» ու բուրմունքը (բառի թույն է փոխաբերական իմաստով): Այո, «Mademoiselle»-ի յուրահայտը համար իր բուրմունքն ունի: Ընդ որում, եւ նկատի չունենալով տպագրական ներկի հոսք (որն ամենամեծ համար հաճելի է): Խոսելով Christian Dior, Giorgio Armani եւ այլ հանրահայտ ֆիլմաների օժանդակներին մասին է: Ամսագրի ամեն համարի էջերից մեկում գաղտնի կա: Էջի եզրը խնամով ծալված ու ստանձնված է, իսկ մակագրությունը ընթերցողին հորդորում է «բացել ու վայելել»: Ընթերցողը բացում է, եւ, ինչպես «Մարլորոյի» հանրահայտ ռեկլամի հայկական տարբերակում է արվում, «կյանքը բուրմունք է դարձնում նրան»: Միայն թե, այս դեպքում բուրմունքը դարձնում է «Mademoiselle»-ն ամսագիրը...

եւ, որպես կանոն, բացառություններով չեն ուղեկցվում: Այսինքն, ենթադրվում է, որ ընթերցողն արդեն է սվյալ օրվա, սվյալ «սարածի» իրադրություններով, եւ լիովին տեղյակ է այն ամենին, ինչ կատարվում է հենց այսօր, հենց հիմա, այս դահիս: Մի խոսքով, հարկավոր է իրազեկ լինել չէ՞ որ դասական, էլ չեն ասում հավերժական թեմաները, «Mademoiselle»-ի էջերում գրեթե տեղ չունեն: Թեեւ արդարացի լինելու համար ասես, որ երբեք (օրհն է, շատ հազվադեպ), տեսներում կամ մակագրություններում գրական գործերից մեջբերումներ են արվում: Օրինակ, նյութերից մեկը կոչվում էր «Մարդկանց եւ մկների մասին» («Of Mice and Men»), բայց Սթյուարթի հետ ընդունվին կարող չունեն: Պարզապես այդ հոգեվածում տղամարդիկ, չգիտես ինչու, մկների հետ էին համեմատվում... Ի դեպ, երգիծական ինչը տղամարդ էր...

«Ինչպե՞ս վարվել, եթե ընկերներդ փորձում են կատարել քո կյանքը», «Ինչպե՞ս դայալիս անտարբերության դեմ» եւ այլն: Ընդհանրապես, «ինչպե՞ս» («how to») հարցը ամսագրում շատ է տրվում: Խոսքիս երբեք կարող է թվալ, թե

«Mademoiselle»-ի խմբագրականը փորձում է խորհուրդներ տալ, թե ինչպես արել: Զենարկման են դրվում կյանքի բոլոր, նույնիսկ ամենամանրագույն տրեյդինգները: Ամսագրի տեղոգներն այնպես են անում, որ ընթերցողն անընդհատ գա, այստեղ կոչված, «ճանաչման համույթը», «Կայ, ինչ-որ մեկն էլ է իմ մասն մասնում», «Ես էլ ունեմ այստիպի տրոբեմ», «Ի՞նչ էլ է այդ հետաքրքրում», «Այս մանեկեմուսիքն ի՞նչ նման է» եւ այլն: Սա էլ է «Mademoiselle»-ի հիմնական հասկանալիներից, անմիջական կաղը ընթերցողների հետ:

Ոչ ոք չի կարող ասել, արդյո՞ք այս բոլոր երեւոյթները լավ են, թե վատ: Դրանք թարգմանում «Mademoiselle»-ի առանձնահատկություններն են, որոնք մի մասը կարող է ընդունելի լինել նաեւ մեր մամուլի, մասնավորապես՝ կանանց ամսագրերի համար, մյուս մասը՝ ոչ: Օրինակ, լիովին կարող են «փոխ առեւել» թարգմանականների՝ տեղոգներն սեփական տրեյդինգները, ինչ-որ տեղ (բայց ոչ միջոց) նյութի մատուցման թերթերությունը, շարժումները «հասուկ էֆեկտները»... Պարզապես (բայց ոչ թարգմանակությունը)՝ բարձրադասի թերթերը լցնեն իրոսկոպ-տեսաբանականներով կամ հարցու-մասնախոսներով... Վերջիվերջ, հո չեն կարող թերթի էջերում լրջորեն նկատի կալ իրոզը, թե՛ ոչ... Եվ այնուամենայնիվ, լավագույնս թարգմանել «բրոզիան» շուրջում եւ «ինքնակատար թարգմանի» միայնադրումը կլինի...

ճանե կանադայում, Ֆրանսիայում եւ Իտալիայում: «Mademoiselle»-ը լույս է տեսնում ամեն տարի, 1 մլն 298 հազար տպագրված: Ընդ որում, ամսագրի էջերի թիվը ժամանակ առ ժամանակ փոփոխվում է՝ 150-ից սկսած մինչեւ 190:

«Mademoiselle»-ը արեւմտյան «կանացի մամուլի» բնորոշ նմուշ է: Ամենամեծ հանդեսներից տարբերվում է, թերեւ, միայն նրանով որ նախատեսված է, ավելի շուտ, քանի որ աղջիկների, քան թե հասուն կանանց համար: Իսկ ընդհանրապես, կանացի հրատարակությունների թեմատիկան միջոց է նույն է գեղեցկություն, օգտակար խորհուրդներ, մարդկային հարաբերություններ, նորաձեւություններ, ժամանակակից տրեյդինգներ եւ այլն: Գաճախ այդպիսի թարգմանականները գեթեղում են նաեւ գրականությանը, կինոյին եւ երաժշտությանը: Եվ իրավամբ նյութեր: «Mademoiselle» ամսագիրն ընդգրկում է նաեւ զվարճություններին եւ առողջությանը վերաբերող բաժնիներ:

Սակայն արեւմտյան ամսագրերում ամենահետաքրքիրը, թերեւ, ինքնաբացահայտմանը նվիրված էջերն են: Սովորաբար, այդ էջերը վարում են ոչ թե մասնագետներ, այլ «սովորական» ժուռնալիստներ, որոնք, ըստ «Elle» ամսագրի նորությունների խմբագիր Երջան Չուգուանովայի, «որոշեցնում են ինչպե՞ս վերաբերվել»: Նրանք կարծում են, որ ժուռնալիստները ընթերցողներին հիմար կամ ոչ միջոց խորհուրդներ են տալիս: Գնահատվում է, որ այդպիսի է: Սակայն ծեմատություն է, որ ընթերցողները, ժուռնալիստների խորհուրդներն լուրջ վերաբերվելով հանդերձ, մեծ հաճույթով են կարդում ամսագրերի այդ բաժնիները: «Mademoiselle»-ը այս առումով էլ չէր չի տարբերվում «կանացի» մնացած հրատարակություններից եւ յուրահայտը համարում տպագրում է որոշակի դեմքեր, տեսեր, ինչպես նաեւ սիրո, տղամարդկանց, սեփական, ընկեր-

